

Ur. broj: 453-01-92/11.
Zagreb, 12. svibnja 2011.

Na sjednici održanoj 10. svibnja 2011. godine Znanstveno vijeće Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu je nakon provedene rasprave jednoglasno usvojilo sljedeće

Primjedbe na Nacrt prijedloga Zakona o znanstvenoj djelatnosti

Nacrt prijedloga Zakona o znanstvenoj djelatnosti iz travnja 2011. godine, unatoč stanovitim poboljšanjima, u svojoj osnovnoj intenciji i regulativi ne odstupa od Nacrta Zakona o znanosti iz listopada 2010. godine, što ga je veliki dio znanstvene zajednice u Hrvatskoj, uključujući i IDIZ, u javnoj raspravi ocijenio neprihvatljivim. Polazeći od te činjenice, kao i Ustavom Republike Hrvatske zajamčene autonomije znanstvenog stvaralaštva i znanosti kao javnog dobra te potrebe da se znanstvena djelatnost uredi na način koji će pridonijeti integraciji hrvatske znanosti i društva u referentno europsko okruženje, primjedbe su koncentrirane na nekoliko ključnih dimenzija zakonskog prijedloga koje nisu u skladu s proklamiranim načelima i razvojnim potrebama.

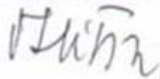
1. Nacrt prijedloga Zakona o znanstvenoj djelatnosti ne zasniva se na strategiji razvoja znanstvene djelatnosti koja bi morala prethoditi zakonskom normiranju. Prezentirana preambula (Ocjena stanja) zbog niza nedostataka, proizvoljnih podataka i konstatacija neprihvatljiva je kao analitički dokument kojim se neuspješno pokušava argumentirati predložene promjene važeće zakonske regulative i supstituirati nepostojanje strategije razvoja znanstvene djelatnosti u Hrvatskoj.
2. U Nacrtu prijedloga Zakona o znanstvenoj djelatnosti i nadalje je dominantna tendencija centralizacije odlučivanja i smanjivanje autonomije znanstvenih ustanova i znanstvenog rada na što upućuje:
  - sastav, način imenovanja i nadležnosti Nacionalnog vijeća za znanost i tehnologiju;
  - smanjivanje ovlasti i predstavljenosti znanstvenika i istraživača u znanstvenim vijećima instituta;
  - povećavanje ingerencija upravnih vijeća i ravnatelja čime se povećava upravljački utjecaj državne uprave na rad instituta;
  - nejasna procedura pregovaranja o programskim ugovorima što otvara prostor političkom voluntarizmu u odlučivanju o financijskim uvjetima rada i povećava zavisnost javnih znanstvenih instituta o izvršnoj vlasti;
  - uvođenje obveze javnih znanstvenih instituta da izrađuju znanstvene i stručne podloge prema potrebama državne uprave i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pri čemu nije definiran opseg takvih poslova koji stimuliraju stručni na račun znanstvenoga rada, nije propisana procedura kojom se ti poslovi dodjeljuju

institutima niti su uređena međusobna prava i obveze potencijalnih naručitelja i izvršilaca.

3. Nacrt prijedloga Zakona o znanstvenoj djelatnosti ne osigurava adekvatan i transparentan sustav vrednovanja i razvoja znanstvene djelatnosti iz sljedećih razloga:
- nisu definirani kriteriji niti utvrđeni uvjeti za postizanje znanstvene kvalitete i izvrsnosti uključujući kategorizaciju javnih znanstvenih instituta;
  - nisu uspostavljena nezavisna stručna tijela koja jedina mogu kvalificirano obavljati zadaću vrednovanja znanstvenih ustanova, projekata i znanstvenika;
  - nije predviđeno znanstveno kompetentno vrednovanje projekata o kojima se pregovara u procesu sklapanja programskih ugovora;
  - nije sustavno riješeno zapošljavanje u sustavu znanosti i znanstveno usavršavanje i napredovanje istraživača;
  - određeni su prekratki (trogodišnji) rokovi trajanja programskih ugovora koji nisu u skladu s petogodišnjim važenjem nacionalne strategije kao temelja definiranja strateških ciljeva istraživačkih programa ustanova, što onemogućuje dugoročnije strateško planiranje razvoja znanstvenoistraživačke djelatnosti instituta, kao i provođenje sustavnih i longitudinalnih istraživanja kompleksnih društvenih fenomena i procesa.

Zbog navedenih razloga kao i nepoštivanja primjerene procedure u pripremi zakonskog prijedloga, Znanstveno vijeće Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu predlaže da se Nacrt prijedloga Zakona o znanstvenoj djelatnosti povuče iz procedure. Znanstveno vijeće smatra da izradi novog zakonskog prijedloga mora prethoditi analiza postojećeg stanja s jasno definiranim ciljevima koji se žele postići zakonskim promjenama, kvalificirana javna rasprava involviranih znanstvenih ustanova i znanstvenika te definiranje nacionalne strategije razvoja znanstvene djelatnosti u Republici Hrvatskoj.

Ravnateljica Instituta:
prof. dr. sc. Vlasta Ilišin

Predsjednica Znanstvenog vijeća:
dr. sc. Katarina Prpić

